

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne [...]
KOM(2006) XXX

STANOVISKO KOMISE

**podle čl. 6 odst. 4 druhého pododstavce směrnice Rady 92/43/EHS ze dne
21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě
rostoucích rostlin k „Žádosti Španělského království ohledně projektu výstavby nové
přístavu Granadilla (Tenerife)“**

STANOVISKO KOMISE

podle čl. 6.4 odst. 2 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin k „Žádosti Španělského království ohledně projektu výstavby nové přístavu Granadilla (Tenerife)“

I. PŘÁVNÍ RÁMEC

V čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43/EHS se uvádí, že jakýkoli plán nebo projekt, který s lokalitou Natura 2000 přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, by měl podléhat odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 smějí příslušné orgány příslušného státu schválit tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko veřejnosti.

Podle čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS smí být plán nebo projekt uskutečněn navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků pro lokalitu Natura 2000, není-li k dispozici žádné alternativní řešení, pouze pokud je prokázáno, že pro něj existují naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru. V takovém případě zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000 a o přijatých kompenzačních opatřeních uvědomí Komisi. Jestliže se na dotyčné lokalitě vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a/nebo prioritní druhy a jestliže se nelze odvolávat na důvody související s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí, lze podle stanoviska Komise¹ projekt odůvodnit jinými naléhavými důvody převažujícího veřejného zájmu.

II. ŽÁDOST ŠPANĚLSKA

Dne 7. listopadu 2005 obdržela Komise žádost španělských orgánů o zaujetí stanoviska podle čl. 6 odst. 4 směrnice 92/43/EHS o stanovištích týkající se neexistence alternativních řešení a odvolávající se na naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu.

Dne 17. listopadu 2005 zaslala regionální vláda Kanárských ostrovů (regionální správní orgán příslušný pro ochranu životního prostředí) upřesňující poznámky k navrhované lokalitě „Sebadales de Güigüi“ významné pro Společenství.

¹ Různé jazykové verze čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích používají odlišné termíny pro výraz „opinion“: v nizozemském znění je použito „advies“, ve francouzském „avis“, v německém „Stellungnahme“, ve španělském „consulta“ a v italském „parere“. V tomto znění se v celém dokumentu přidržujeme výrazu „stanovisko“.

III. PROJEKT

Stanovisko požadované na Komisi se týká návrhu výstavby nového přístavu ve městě Granadilla na Tenerife, jednom z Kanárských ostrovů. Návrh se opírá o to, že stávající přístavní zařízení v Santa Cruz jsou nedostačující a že by se měla vybudovat nová zařízení s vyšší kapacitou, která by se vyrovnala s očekávaným nárůstem námořní dopravy.

Konečný projekt Granadilla počítá s výstavbou kontejnerového terminálu o délce 650 m a rozloze 26 ha, přístavu pro zboží obecně o délce 200 m s přilehlou oblastí o rozloze 5,7 ha a obchodního přístavu o rozloze 19,5 ha pro dopravu surovin.

Práce na přístavu zahrnou rovněž hlavní vlnolam o délce 2 557 m, sahající do -55 m hloubky mořského dna, a navážku o rozloze 786 000 m² s použitím 12 milionů m³ lomového materiálu.

Nový přístav bude mít k dispozici přiléhající území o rozloze 12,4 ha pro rozvoj logistických činností a území o rozloze 15 ha pro výstavbu terminálu na zemní plyn.

IV. SOUSTAVA NATURA 2000

Lokalitami Natura 2000, o které se jedná, jsou „Seadales del Sur de Tenerife“ (ES7020116) a „Montaña Roja“ (ES7020049). Španělskými orgány byly vyhlášeny jako lokality významné pro Společenství a jsou zahrnuty v rozhodnutí Komise ze dne 28. prosince 2001, jež stanoví lokality významné pro Společenství pro makaronéskou biogeografickou oblast podle směrnice Rady 92/43/EHS.

Lokalita „Seadales del Sur de Tenerife“ je jedna z lokalit na Kanárských ostrovech, na níž se vyskytuje stanoviště typu „1110 Písečné břehy trvale mělce zaplavené mořskou vodou“ (uvedené na seznamu v příloze I směrnice Rady 92/43/EHS) a stanoviště nezbytné pro zachování prioritních druhů **Caretta caretta*² (karetta obecná). Lokalita „Montaña Roja“ je jednou z lokalit s výskytem prioritního stanoviště typu „2130*Zpevněné pobřežní duny s bylinnou vegetací (šedé duny)“.

Navíc má projekt také vliv na druh *Atractylis preauxiana* (rostlinný druh s endemickým výskytem na Kanárských ostrovech) a prioritní druh *Caretta caretta* zařazené na seznamy v příloze II a IV směrnice o stanovištích.

V. POPIS A POSOUZENÍ VLIVU VÝSTAVBY PŘÍSTAVU NA LOKALITY NATURA 2000

Očekávaný vliv výstavby nového přístavu Granadilla byl popsán v posouzení dopadu na životní prostředí vypracovaném španělskými orgány a v dalších, doplňkových studiích, které byly Komisi zaslány v letech 2003 až 2005.

Na první projekt a související studii dopadu na životní prostředí byl uplatněn postup informování veřejnosti (španělský Úřední věstník ze dne 19. ledna 2000). Prohlášení o dopadu na životní prostředí bylo zveřejněno dne 26. února 2003. V zájmu zohlednění

² *Caretta caretta* EN: loggerhead turtle; FR: tortue de carouane; ES: tortuga boba; DE: Unechte Karettschildkröte

některých názorů a připomínek byl původní projekt revidován (zúžen) a byl vymezen konečný projekt.

Nejvýraznější dopad na životní prostředí spojený s novým přístavem vyplyne z narušení přirozeného režimu odnosu a ukládání písku. Za přirozených podmínek se podmořský písek na mořském dně u pobřeží působením hlavního směru vodního proudění postupně přesouvá ze SV na JZ. Projekt přístavu tento přirozený přesun písku přeruší, což na oplátku povede k erozi mořského dna dále na pobřeží. Španělské orgány odhadují vliv eroze v rozmezí 0 až 50 000m³ za rok. Vinou eroze dojde k částečnému zničení stanovišť ve výše zmíněných lokalitách „Seadales del Sur de Tenerife“ a „Montaña Roja“ významných pro Společenství (ES7020116 a ES7020049), jež se nacházejí níže po směru proudění.

S cílem zmírnit očekávané dopady přerušení přesunů písku v pobřežních vodách navrhuje španělské orgány „Severojižní písečný obchvat v přístavu Granadilla“. V tomto návrhu se počítá s čerpacím systémem a s ním spojeným potrubím, který přečerpá veškerý písek nacházející se na severní straně nového přístavu na stranu jižní. Elektřinu nutnou k napájení systému budou vyrábět větrné elektrárny vybudované v oblasti projektu. Komise považuje závazek španělských orgánů týkající se náležitě dimenzovaného severojižního písečného obchvatu za nejdůležitější součást projektu přístavu.

Aby byly rozptýleny vážné obavy ohledně dopadu, který budou mít na citlivá stanoviště lodní kotvy, zakázaly španělské orgány ministerským opatřením 3777/2005 ze dne 18. listopadu 2005³ kotvení plavidel v lokalitě „Seadales del Sur de Tenerife“ významné pro Společenství. Cílem tohoto opatření je předejít nepříznivému vlivu pohybu kotev a kotevních řetězů na písčité stanoviště nacházející se v lokalitě významné pro Společenství. Tento pohyb by způsobil erozi mořského dna s ničivými účinky na stanoviště v dané lokalitě, což by v budoucnu, kdy bude přístav v provozu, znamenalo její významné narušení.

VI. ALTERNATIVNÍ ŘEŠENÍ

Na základě studií vlivu na životní prostředí a bez ohledu na zmírňující opatření stanovená orgány lze dospět k závěru, že projekt bude pravděpodobně i tak mít významný dopad na důležité lokality a prioritní druhy popsané v oddíle IV, a za těchto okolností je třeba, aby orgány zhodnotily možné alternativy projektu.

Španělské orgány se zabývaly několika alternativami, včetně ponechání stávající kapacity přístavu („nulová alternativa“), jakož i dalším rozšířením a rozvojem stávajícího přístavu v Santa Cruz.

Útvary Komise analyzovaly všechny dostupné informace o alternativních řešeních, včetně informací předložených v souvislosti se stížnostmi, které Komise obdržela. Pokud jde o „nulovou alternativu“, Komise dospěla k závěru, že stávající přístavní zařízení se nevyrovňají s očekávaným nárůstem námořní dopravy a že v zájmu hospodářského rozvoje ostrova jsou potřeba další zařízení a zvýšení kapacity přístavu.

- Pokud jde o alternativy zahrnující rozšíření stávajících přístavních zařízení v Santa Cruz, se útvary Komise domnívají, že tyto možnosti lze odmítnout na základě náležitého odůvodnění, jež poskytly španělské orgány, a to zejména proto, že:

³ Úř. věst 289 ze dne 3.12.2005.

- tato řešení (rozšíření stávajících přístavních zařízení) by měla nepříznivý dopad na obyvatele Santa Cruz de Tenerife nejen během výstavby, ale i během následného provozu rozšířeného přístavu;
- v okolí není k dispozici lom, což by během výstavby způsobilo potíže;
- pro vytvoření souvisejícího průmyslového a logistického zázemí nejsou v přilehlých oblastech k dispozici potřebné pozemky;
- dále by se zvýšila severojižní nevyváženost dopravního systému ostrova;
- ohrozilo by to plán na vybudování skladovacího terminálu na zemní plyn, díky němuž by se diverzifikovala skladba zdrojů energie dostupné pro místní hospodářství. V důsledku blízkosti stávajícího přístavu k městu Santa Cruz by vybudování takového zařízení na stávajícím místě nebylo možné.

Pokud jde o možné alternativy ke Grenadille jako lokalitě pro nový přístav, posuzovala Komise názor těchto orgánů, že Granadilla je jedinou odpovídající lokalitou pro přístav na Tenerife. Tento názor vychází z různých technických důvodů, jež je třeba při volbě lokality pro nový přístav brát v úvahu. Jedná se např. o hloubku moře při pobřeží, existenci či neexistenci lomu v dostatečné blízkosti k plánové lokalitě, dostupnost volných přilehlých pozemků pro manipulační a logistické činnosti, odpovídající dopravní spojení s okolím a dostupnost přístavu pro jeho uživatele.

Komise sdílí názor, že je potřeba zlepšit přístavní zařízení a zvýšit kapacitu přístavu na ostrově. Komise uznává, že španělské orgány provedly hodnocení možných alternativ v souladu s požadavky čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích, a na základě posouzení dostupných informací, které provedly útvary Komise, závěry tohoto hodnocení přijímá.

VII. NALÉHAVÉ DŮVODY PŘEVAŽUJÍCÍHO VEŘEJNÉHO ZÁJMU

Bez ohledu na informace a argumenty předložené v předcházejících oddílech, zůstává skutečností, že podle očekávání bude projekt granadillského přístavu mít významný negativní dopad na prioritní druh a jeho stanoviště podle směrnice o stanovištích. Jelikož se hlavní účel projektu netýká zlepšení lidského zdraví nebo veřejné bezpečnosti ani se neočekává, že by měl nesporně příznivé důsledky mimořádného významu pro životní prostředí, mělo by odůvodnění projektů vycházet z „naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu“ a Komise by k tomuto odůvodnění měla zaujmout stanovisko (čl. 6 odst. 4 směrnice o stanovištích).

Útvary Komise analyzovaly veškeré informace, které měly k dispozici. Zohlednily rovněž poradenství nezávislých externích subjektů ve vztahu k naléhavým důvodům převažujícího veřejného zájmu, které předložily španělské orgány.

Komise sdílí názor, že jakožto ostrov je Tenerife vysoce závislé na námořní dopravě a efektivním přístavním systému. Hlavní přístav, který se v současné době nachází v hlavním městě Santa Cruz, se však potýká s rostoucím přetížením, zejména pokud jde o kontejnerovou dopravu, přičemž prognóza předpokládá její významný růst. Navrhovaný přístav Granadilla by doplnil potřebnou kapacitu, jež by se vyrovnala s budoucím nárůstem, který na ostrově zaznamená kontejnerová doprava, doprava pevných hromadných nákladů a nákladní doprava obecně, a zároveň by odlehčil stávajícímu přístavu Santa Cruz. Očekává se, že nový přístav

bude mít vysokou míru hospodářské návratnosti a že se díky němu rovněž naskytne příležitost přivést na ostrov mezinárodní kontejnerovou překládku.

V souvislosti se závěry oddílu IV a s ohledem na odůvodnění výše sdílí Komise názor, že je prokázána potřeba rozšířit a rozvinout kapacitu přístavu za účelem podpory hospodářského a sociálního rozvoje Tenerife a okolního regionu. Komise tudíž přijímá argumenty předložené španělskými orgány, že existují naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu, jež opravňují k uskutečnění tohoto projektu pod podmínkou, že budou přijata vhodná kompenzační opatření.

VIII. NAVRHOVANÁ KOMPENZAČNÍ OPATŘENÍ

S cílem kompenzovat očekávaný dopad projektu na prioritní druh v zájmu Společenství *Caretta caretta* (karetta obecná), prioritní přírodní stanoviště „Zpevněné pobřežní duny s bylinnou vegetací (šedé duny)“ a lokality Natura 2000 „Sebadales del Sur de Tenerife“ a „Montaña Roja“ byla navržena tato kompenzační opatření:

A. Obecné poznámky

K zajištění toho, aby se přístav Granadilla vybudoval a spravoval způsobem šetrným k životnímu prostředí, bude před zahájením stavebních prací zřízena nezávislá a trvalá nadace. Bude mít za úkol sledovat stav a vývoj místní biologické rozmanitosti, jakož i zajišťovat, že se náležitě provádějí zmírňující a kompenzační opatření. Příslušné orgány již předložily prohlášení o schválení stanov týkající se zřízení nadace. Komise bere na vědomí vysvětlení, která poskytly španělské orgány v dopise ze dne 8. května 2006, z nichž vyplývá, že stanovy nadace byly upraveny tak, aby byla zajištěna institucionální nezávislost. Možné úpravy stanov nadace v budoucnu neomezí její nezávislost, ani pravomoci či trvalost. Veškeré úpravy stanov budou Komisi přímo oznámeny.

B. Poznámky vztahující se konkrétně k vlivu na druhy a nenarušenost lokalit

- i. Vliv na populace druhu *Atractylis preauxiana* uvedený na seznamu v příloze II a IV směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.
 - Vyhlášení nové lokality významné pro Společenství na ochranu populací zjištěných v oblasti granadillské průmyslové zóny. Celková rozloha této nové lokality významné pro Společenství bude činit 0,93 hektarů. Navíc se navrhuje, aby tato oblast byla dárcovskou oblastí pro účely obnovy jižních oblastí, kde tyto dílčí populace vymizely (opětovné vysazování druhů v lokalitě „Montaña Roja“ významné pro Společenství).
- ii. Vliv na přírodní stanoviště v zájmu Společenství 1110 „Písečné břehy trvale mělce zaplavené mořskou vodou“ v lokalitě „Sebadales del Sur“ významné pro Společenství
 - Vyhlášení dvou nových lokalit významných pro Společenství, na nichž se vyskytují oblasti písečných břehů trvale mělce zaplavených mořskou vodou (typ přírodního stanoviště 1110): Antequera (ostrov Tenerife) o celkové rozloze 272,61 ha; a Güi Güi (ostrov Gran Canaria) o celkové rozloze 7 219,74 ha.

- iii. Vliv na karetu obecnou (*Caretta caretta*)
- Jakýkoli vliv na prioritní druh *Caretta caretta* v důsledku dopadů na přírodní stanoviště nutné pro ochranu druhu by byl kompenzován prostřednictvím výše zmíněných opatření.
 - Vedle výše uvedených kompenzačních opatření nadace zřídí a bude provádět program sledování druhu s cílem posoudit stav ochrany jeho populace na Kanárských ostrovech, jak vyžaduje článek 11 směrnice 92/43 o stanovištích. Program sledování bude nadací zřízen s ohledem na metody a závěry plynoucí z projektu LIFE B4-3200/97/247.
- iv. Vliv na lokalitu ES7020049 „Montaña Roja“ významnou pro Společenství
- Provádění projektu obnovy v lokalitě „Montaña Roja“ významné pro Společenství za účelem znovunastolení jejího příznivého stavu z hlediska ochrany životního prostředí. Toto opatření s sebou nese zlepšení stavu ochrany lokality a umožní významné zvětšení oblasti, kde se v rámci lokality vyskytuje přírodní stanoviště typu „Zpevněné pobřežní duny s bylinnou vegetací (šedé duny)“.

*Komise má za to, že v důsledku očekávaného vlivu výstavby nového přístavu v Granadille na prioritní druh *Caretta caretta* a přírodní stanoviště typu „Zpevněné pobřežní duny s bylinnou vegetací (šedé duny)“ a očekávaných výsledků plánovaných kompenzačních opatření obsažených v programu kompenzačních opatření vypracovaném příslušným orgánem lze dojít k závěru, že v dlouhodobém horizontu nebude celistvost soustavy Natura 2000 významným způsobem zasažena.*

Komise je názoru, že navrhovaná kompenzační opatření uvedená v projektu jsou odpovídající v případě, že budou provedena včas. Proto se považuje za nutné, aby se kompenzační opatření výše uvedeného bodu A a bodu B podbodů i a ii dokončila před začátkem stavebních prací⁴. Navíc je nutné před začátkem stavebních prací zahájit provádění opatření bodu B podbodů iii a iv a postupně jej dokončit podle harmonogramu odsouhlaseného nadací, na niž odkazuje bod A.

Komise bere na vědomí závazek španělských orgánů zajistit odpovídající finanční zdroje k řádnému sledování a provádění výše zmíněných zmírňujících a kompenzačních opatření a k podávání zpráv o nich.

Komise požaduje, aby vláda Španělského království každoročně zasílala zprávy o provádění projektu a výsledcích provádění výše zmíněných kompenzačních opatření. Do konce roku, v němž byly zahájeny práce na výstavbě přístavu, bude zaslána první zpráva a poté budou každoročně zasílány další.

⁴ Španělské orgány Komisi zašlou svůj návrh na tři nové lokality uvedené v bodě B podbodech i a ii v souladu s ustanoveními směrnice 92/43/EHS o stanovištích a rozhodnutím Komise 97/266/ES ze dne 18. prosince 1996 o úpravě informací o lokalitách navrhovaných pro síť Natura 2000.

IX. STANOVISKO KOMISE

Na základě výše uvedených argumentů má Komise za to, že nový přístav projektu Granadilla podle popisu dokumentů, které Komisi předložily španělské orgány, lze uskutečnit z důvodů převažujícího veřejného zájmu pod podmínkou, že budou včas přijata veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000, jak stanoví bod VIII.

Vzhledem ke stanovisku vyjádřenému v tomto dokumentu Komise poukazuje na to, že:

- toto stanovisko je platné v souvislosti s tímto konkrétním projektem, jak je popsán v podkladech předložených Komise španělskými orgány⁵, a nelze jej považovat za použitelný na jinou obdobnou situaci v lokalitě Natura 2000.
- toto stanovisko předpokládá, že se budou zohledňovat výsledky doprovodných programů sledování, pokud jde o lokality Natura 2000, jelikož mohou podle potřeby vést k náležitým opravám projektu nebo dodatečným kompenzačním a zmírňujícím opatřením.

⁵ V dopise A24-15941 ze dne 4. listopadu 2005 zaslaném Komisi stálým zastoupením Španělského království se odkazuje na 31 dokumentů (23+8). Zahrnují popis projektu, včetně konečného návrhu se zmírňujícími opatřeními.